

REACTIE VERENIGING VAN NEDERLANDSE GEMEENTEN (VNG)

De komst van de transitievergoeding na langdurige arbeidsongeschiktheid (LAO) gaat momenteel gepaard met een compensatieregeling voor werkgevers. Hierdoor zijn de sociaal ontwikkelbedrijven tot op heden in staat geweest deze kosten te betalen, ook al hebben sociaal ontwikkelbedrijven meer dan gemiddeld mensen in dienst die na langdurige ziekte of arbeidsongeschiktheid uitvallen¹. Met deze wetwijziging voorzien we knelpunten die beslag moeten krijgen in het verdere wetstraject. Gemeenten hebben vragen en zorgen die middels deze reactie ingebracht worden.

Gemeenten hebben de wettelijke taak om mensen met een indicatie een beschutte werkplek te bieden of om mensen met forse afstand richting de reguliere arbeidsmarkt te begeleiden. Binnen de sociale infrastructuur vervullen de sociaal ontwikkelbedrijven (sob) een cruciale rol omdat zij in staat zijn grote aantallen mensen een dienstverband te geven en zo regulier mogelijk laten werken. Vrijwel altijd is sprake van medische en of psychische beperkingen en belemmeringen op andere levensgebieden, waardoor een dienstverband bij een reguliere werkgever niet realistisch is. Alhoewel gemeenten liever spreken van onbenutte kansen en talenten is de constatering in dit licht dat het een groep mensen betreft met veel groter risico op arbeidsongeschiktheid. En als werken bij een sob niet meer aan de orde is, dan is werken elders totaal uitgesloten. Een harde realiteit.

De financiële impact van het wetsvoorstel is fors. In de achterliggende periode hebben VNG en Cedris op basis van cijfers van SZW berekend dat dit in het eerste jaar al een tegenvaller geeft van € 20,5 miljoen. We vragen ons af hoe die impact meegewogen is in de besluitvorming en welke mogelijkheden bestaan om die impact te dempen. De voornaamste zorg is dat de bezuiniging aan Rijkszijde een financieel tekort bij gemeenten oplevert waardoor de overheid er per saldo niks mee opschiet. In bredere zin constateren gemeenten overigens dat generieke wetgeving soms extra nadelig uitpakt voor de -medewerkers van- sob's. Een recent voorbeeld is de netto achteruitgang die parttimers in de sob's te verduren kregen en de [petitie die Cedris daarvoor gestart is](#).

Een ander vraagstuk speelt rond het aanhouden van het dienstverband en zo de mogelijkheid open te houden om weer in te stromen als het herstel onverwachts toch doorzet. Uit de rechterlijke uitspraak blijkt dat meegewogen is dat werkgevers geen slapend dienstverband mogen aanhouden, juist ook omdat de transitievergoeding gecompenseerd wordt. Het is ons onvoldoende bekend hoe de wetwijziging gewogen wordt tegen deze zienswijze.

Mocht de uitzonderingspositie niet mogelijk zijn dan willen we in dit stadium kenbaar maken dat de financiële impact uiteraard niet opgevangen kan worden binnen de bestaande bedrijfsvoering. Tekorten die spelen binnen de SOB's kunnen ook niet opgevangen worden op de knellende begroting van gemeenten, waardoor pijnlijke keuzes gemaakt moeten worden. Ook moet er geen extra drempel zijn om mensen met een tijdelijk dienstverband perspectief te bieden op een vast dienstverband, ook al speelt in de toekomst een verhoogd risico op uitval door arbeidsongeschiktheid. Deze zorgen kunnen we daarom niet los zien van de gesprekken die we al langere tijd met het Kabinet voeren over

¹ Het aandeel dat door ziekte of arbeidsongeschiktheid uitstroomt is 2,36% op het totaal aantal werknemers van sociaal ontwikkelbedrijven (Bron: Wsw-statistiek).

bestaanszekerheid in bredere zin en de bredere opgave van beschut werk en de cao Aan de Slag in het bijzonder.